

Bruxelles, den 22.11.2012
COM(2012) 684 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den frivillige ordning for miljøvenligt design af set-top bokse

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2012) 391 final}

{SWD(2012) 392 final}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den frivillige ordning for miljøvenligt design af set-top bokse

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING OG RETSFORSKRIFTER

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (direktivet om miljøvenligt design)¹ fastsætter en retlig ramme for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af udvalgte prioriterede produktgrupper.

Det fremgår af artikel 15, stk. 2, litra a)-c), i direktivet om miljøvenligt design, at en prioriteret produktgruppe skal være omfattet af enten en obligatorisk gennemførelsesforanstaltning (dvs. en forordning fra Kommissionen) eller en selvreguleringsforanstaltning (f.eks. en frivillig aftale indgået af industrien), hvis den opfylder tre betingelser: (i) salget af produktet skal være af en væsentlig størrelse, (ii) det har en væsentlig miljøpåvirkning, og (iii) det har et betydeligt potentiale med hensyn til at mindske dets miljøpåvirkning.

Desuden fremgår det af betragtning 18 til direktivet om miljøvenligt design, at de prioriterede produktgrupper skal være omfattet af alternative fremgangsmåder som f.eks. selvregulering fra industriens side eller frivillige aftaler frem for obligatoriske gennemførelsesforanstaltninger, hvis de med en vis sandsynlighed vil kunne opfylde de politiske målsætninger hurtigere eller billigere end obligatoriske krav.

Frivillige aftaler eller andre selvreguleringsforanstaltninger kan overvejes som alternativer til gennemførelsesforanstaltninger inden for rammerne af direktivet om miljøvenligt design, forudsat at de opfylder de kriterier, der er fastlagt i bilag VIII til direktivet om miljøvenligt design.

2. FRIVILLIG ORDNING FOR KOMPLEKSE SET-TOP BOKSE FORESLÅET AF INDUSTRIEN

I artikel 16, stk. 2, litra a), i direktivet om miljøvenligt design bestemmes det, at Kommissionen skal indføre gennemførelsesforanstaltninger for de produkter, der frembyder et stort potentiale for en omkostningseffektiv nedbringelse af drivhusgasemissionerne.

Kommissionen bestilte forberedende undersøgelser af forbrugerelektronikprodukter, herunder komplekse set-top bokse, dvs. betalings-tv-modtagere².

Den forberedende undersøgelse af komplekse set-top bokse³ bekræftede, at denne produktgruppe opfylder de kriterier, der er opstillet i artikel 15 i direktivet om miljøvenligt

¹ EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10.

² Modtagere af følgende typer af digitale tv-signaler: kabel, satellit, internetprotokol, terrestrisk.

design. Salget af dem er navnlig af en væsentlig størrelse, de har en væsentlig miljøpåvirkning og et betydeligt potentiale med hensyn til at mindske deres miljøpåvirkning. Komplekse set-top bokse bør derfor være omfattet af en gennemførelsesforanstaltning eller af selvregulering.

De virksomheder, der er aktive på markedet for komplekse set-top bokse, har foreslået en frivillig ordning for produktgruppen komplekse set-top bokse i EU og har med henblik herpå indgået en frivillig aftale, hvori er fastlagt specifikke krav til miljøvenligt design af komplekse set-top bokse, der markedsføres og/eller ibrugtages på EU-markedet. Den frivillige ordning trådte i kraft den 1. juli 2010.

Under denne ordning skal de enkelte underskrivere af aftalen sikre, at mindst 90 % af alle modeller af komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages, lever op til de mål for energiforbrug, der er aftalt for den relevante periode som defineret i den frivillige aftale. Det miljøaspekt i tilknytning til komplekse set-top bokse, der blev anset for at være væsentligt for fastsættelse af krav til miljøvenligt design af komplekse set-top bokse i den frivillige aftale, var elforbrug i brugsfasen. De forpligtelser, som underskriverne af den frivillige aftale har indgået, vil nedbringe elforbruget (mellem 2011 og 2020) til 115 TWh med besparelser på 44 TWh svarende til 21 Mt CO²-emissioner.

Kommissionen gennemførte en fuldstændig konsekvensanalyse⁴ af den frivillige ordning, som industrien havde foreslået, og høringer af interessenter under konsultationsforummet for miljøvenligt design⁵ indført med artikel 18 i direktivet om miljøvenligt design. Desuden fremsendte industrien i marts 2012 den ajourførte information om ordningens markedsdækning til Kommissionen⁶, som var nødvendig for, at Kommissionen kunne afslutte analysen af ordningen.

I konsekvensanalysen konkluderedes det, at den foreslåede frivillige ordning ville nå de politiske målsætninger hurtigere og billigere end obligatoriske krav. Det konkluderedes ligeledes, at den foreslåede ordning som krævet i bilag VIII til direktivet om miljøvenligt design opfyldte alle bestemmelserne i traktaten (navnlig reglerne for det indre marked og konkurrencereglerne), EU's internationale forpligtelser (herunder multilaterale handelsbestemmelser), målsætningerne i direktivet om miljøvenligt design og de specifikke vurderingskriterier, dvs. (i) fri deltagelse, (ii) merværdi, (iii) repræsentativitet, (iv) kvantitetsbestemte mål og indfasningsmål, (v) civilsamfundets inddragelse, (vi) kontrol og rapportering, (vii) omkostningseffektivitet ved forvaltning af et selvregulerende initiativ, (viii) bæredygtighed og (ix) forenelighed mellem incitamenter.

3. ELEMENTER I DEN FRIVILLIGE AFTALE

I den frivillige aftale, som industrien har indgået, fastsættes de specifikke krav til miljøvenligt design for komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages på markedet. De enkelte underskrivere af aftalen forpligtede sig til at sikre, at mindst 90 % af de komplekse

³ EuP Forberedende undersøgelse "Lot 18 — Complex set-top boxes", Bio Intelligence Service S.A.S., Frankrig, endelig rapport fra december 2008. Dokumentation tilgængelig på GD ENER's websted for miljøvenligt design http://ec.europa.eu/energy/efficiency/studies/ecodesign_en.htm.

⁴ Udvalget for Konsekvensanalyse afgav en positiv udtalelse om konsekvensanalysen den 1. december 2010.

⁵ Møde i konsultationsforummet for miljøvenligt design den 12. oktober 2009.

⁶ I henhold til resultaterne af en undersøgelse af markedssindtrængningen i januar 2012 vil EU-markedet afskibe i alt 23,5 mio. komplekse set-top bokse i 2012, hvoraf 18,2 mio. vil blive afskibet af underskrivere af den frivillige aftale, og 19,6 mio. af underskrivere og potentielle underskrivere.

set-top bokse, der bringes i omsætning på markedet i EU (uanset deres oprindelse), skal opfylde minimumskravene til effektivitet i form af samlet energiforbrug.

Ud over fastlæggelse af kravene til miljøvenligt design oprettes der med aftalen to administrative organer:

- Styringskomitéen bestående af repræsentanter for underskriverne af aftalen og Kommissionen, som forvalter aftalen⁷
- Den uafhængige inspektør, der vurderer de enkelte underskrivers overholdelse af de forpligtelser, der er fastsat i aftalen, og som sender Kommissionen overensstemmelsesrapporter⁸.

I aftalen defineres ligeledes:

- indberetningsforpligtelser, idet det anføres, at de enkelte underskrivere skal forsyne den uafhængige inspektør med den krævede information, og at virksomheder, som ikke gør dette, risikerer at miste deres status som underskrivende part, og
- kontrolregler, der præciserer, at aftalens effektivitet regelmæssigt vil blive vurderet af Kommissionen og af konsultationsforummet for miljøvenligt design (bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, industrien og ngo'er).

Desuden indeholder aftalen bestemmelser om en procedure, der tillader styringskomitéen at ændre aftalens bestemmelser, navnlig for at tilpasse kravenes strengthed til situationen på markedet. En fleksibel fremgangsmåde med hensyn til fastsættelse af de relevante parametre og de gældende krav er særlig vigtig i forbindelse med komplekse set-top bokse, da deres funktioner udvikler sig hurtigt.

For i god tid at give alle interessenter, navnlig potentielle underskrivere, korrekt og ajourført information om de krav, der gælder for komplekse set-top bokse, vil den seneste udgave af den frivillige aftale altid blive offentliggjort sammen med konsekvensanalysen og denne rapport på Kommissionens Europawebsted om politikken for miljøvenligt design⁹.

Den frivillige aftale vil blive suppleret med andre eksisterende initiativer, hovedsageligt den europæiske adfærdskodeks for digitale tv-tjenester udviklet af Det Fælles Forskningscenter under Europa-Kommissionen¹⁰, som søger innovative teknologiløsninger og fastsætter effektivitetsstandarder for komplekse set-top bokse, der skal arbejdes hen imod.

4. ACCEPT AF DEN FRIVILLIGE ORDNING

Da den frivillige ordning for komplekse set-top bokse, som industrien har foreslået, vil nå de politiske målsætninger hurtigere og billigere end obligatoriske krav, og da den opfylder alle de kriterier, der er opstillet i bilag VIII til direktivet om miljøvenligt design, anerkender Kommissionen, at komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages på markedet i EU, er omfattet af en frivillig ordning for miljøvenligt design udarbejdet af

⁷ Repræsentanter for EU-medlemsstaterne, EFTA/EØS-landene og ngo'er har observatørstatus.

⁸ Overensstemmelsesrapporter stilles til rådighed for og drøftes med interessenter.

⁹ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

¹⁰ http://re.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/html/standby_initiative_main.htm.

industrien for komplekse set-top bokse. Betingelserne for ordningen er fastsat i den frivillige aftale indgået af industrien.

Kommissionen mener, at denne frivillige ordning er et gyldigt alternativ til en gennemførelsesforanstaltning vedrørende miljøvenligt design. Derfor vil Kommissionen afholde sig fra at fastsætte obligatoriske krav til miljøvenligt design for komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning på markedet i EU, når blot den frivillige aftale og eventuelle senere udgaver indgået i henhold til den frivillige ordning efter Kommissionens mening lever op til målsætningerne og de generelle principper fastsat i direktivet om miljøvenligt design.

Den frivillige ordning skal navnlig i hele anvendelsesperioden blive ved med at overholde de generelle principper fastsat i direktivet om miljøvenligt design, herunder: bidrage til de politiske målsætninger i direktivet om miljøvenligt design; fri deltagelse for alle virksomheder, der er aktive på markedet for komplekse set-top bokse; dækning af langt størstedelen af den relevante økonomiske sektor¹¹; klare og utvetydige vilkår og betingelser; gennemsigtighed; et veltilrettelagt kontrolsystem; og ingen uforholdsmæssige administrative byrder. Desuden skal eventuelle specifikke krav til miljøvenligt design for komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages på markedet i EU, som er fastsat i den frivillige aftale og eventuelle efterfølgende udgaver indgået under den frivillige ordning, medføre merværdi i form af generelt forbedrede miljøresultater for de produkter, der er omfattet.

Desuden skal underskriverne af den frivillige ordning:

- løbende vurdere udviklingen i anvendelsen af ordningen
- samarbejde med Kommissionens tjenestegrene, medlemsstaterne og interessenter om løbende at forbedre komplekse set-top boksens miljøresultater, navnlig ved løbende at nedsætte målene for energiforbrug fastsat i den frivillige aftale og medtage andre relevante miljøaspekter, hvor det er relevant
- samarbejde med Kommissionens tjenestegrene, medlemsstaterne og interessenterne om forbedring af indberetningsmekanismen og bestemmelserne om kontrol
- inden for de frister, der er fastsat i den frivillige aftale, fremsende de relevante data, der gør det muligt for Kommissionen og interessenterne at kontrollere realiseringen af målsætningerne i aftalen, hvormed hver enkelt underskriver forpligter sig til at fremsende oplysninger om alle de modeller af komplekse set-top bokse, denne har bragt i omsætning og/eller ibrugtaget på markedet i EU, og oplysninger om energiforbruget for hver enkelt model af komplekse set-top bokse, der er omfattet af den frivillige ordning, og
- bestræbe sig på at sikre en aktiv inddragelse af potentielle underskrivere i ordningen.

5. KONTROL MED DEN FRIVILLIGE ORDNING

Som krævet i punkt 6 i bilag VIII til direktivet om miljøvenligt design, kontrollerer Kommissionen bistået af konsultationsforummet for miljøvenligt design og det i artikel 19, stk. 1, i direktivet om miljøvenligt design omhandlede udvalg anvendelsen af den frivillige

¹¹ Mindst 70 % af de produkter, der bringes i omsætning.

ordning, navnlig dens overensstemmelse med de generelle principper og hensigtsmæssigheden af de krav til miljøvenligt design, der er opstillet i den frivillige aftale og eventuelle senere udgaver.

Kommissionen vil være særlig opmærksom på de indberetningskrav og kontrolbestemmelser, der er fastsat i direktivet om miljøvenligt design, i eksisterende retningslinjer fra Kommissionen og i selve aftalen. Kommissionen vil navnlig kontrollere, om aftalens bestemmelser og underskrivernes anvendelse af dem giver Kommissionen og interessenterne (herunder de nationale myndigheder) mulighed for effektivt at kontrollere aftalens effektivitet, og hvor godt den lever op til målsætningerne.

Hvis Kommissionen konkluderer, at målsætningerne og de generelle principper i direktivet om miljøvenligt design som afspejlet i den frivillige ordning ikke vil blive opfyldt og/eller underskriverne af den frivillige ordning ikke løbende over tid vil nedbringe målene for energiforbrug anført i den frivillige aftale eller, hvor det er nødvendigt, medtage andre miljømæssige aspekter i efterfølgende versioner, fastsætter Kommissionen krav til miljøvenligt design for komplekse set-top bokse via en obligatorisk gennemførelsesforanstaltning.

6. KONKLUSIONER

Den frivillige ordning for miljøvenligt design, som industrien har foreslået for komplekse set-top bokse, er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser, EU's internationale forpligtelser og specifikke bedømmelseskriterier, og anses derfor for at være gyldig under direktivet om miljøvenligt design.

Kommissionens vurdering har afsløret, at denne frivillige ordning for miljøvenligt design vil nå de politiske målsætninger hurtigere og billigere end obligatoriske krav.

Kommissionen anerkender, at komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages på markedet i EU, skal være omfattet af den frivillige ordning for miljøvenligt design. Betingelserne for ordningen er fastlagt i den frivillige aftale indgået af industrien.

Kommissionen anser denne frivillige ordning for at være et gyldigt alternativ til en gennemførelsesforanstaltning for miljøvenligt design og vil for nuværende afholde sig fra at fastsætte obligatoriske krav til miljøvenligt design af komplekse set-top bokse, der bringes i omsætning og/eller ibrugtages på EU-markedet.

Kommissionen vil løbende overvåge anvendelsen af den frivillige ordning. Hvis det skulle vise sig, at målsætningerne og de generelle principper i direktivet om miljøvenligt design ikke nås, vil Kommissionen overveje at fastsætte krav til miljøvenligt design af komplekse set-top bokse i en obligatorisk gennemførelsesforanstaltning.